

אֱלֹהִים

על פרשת השבוע

© כל הזכויות שמורות למו"ל. אין许可使用 בזמן התפילה וקריה"ת

בפ"ד, בכל ענייני הגילויון ניתן לפנות לדוא"ל: gAGEDANK@gmail.com

מתרץ המגיד מדובנה על פישל: במדינהacha חלה המלך ומצבו החמיר והלך. כל טוביה המוחות בתחום הרפואה התקנסו סביב מיטתו וניסו למצא תרופה למחלתו. אך הגיא שלב שבו כולם כבר "הרימו ידיים". בעוד המלך מתהיסר בכישרו, ו"ופר את השעות", הגיע לפטע רופא זוטר, שהוא בטוח כי בידו המזרע למחלת המלך.

ידעו אותו רופא, כי ברגע שרך יעו להביע את דעתו, יתנצלו עליו כל הרופאים "בכירים", ובטלו את דבריו, מוחש פן יובילו לבגדום. לפיכך נקט בדרך עומרה. הוא פנה אל המלך ואמר לו: "בידי מספר צמחי מרפא, אשר בודאי ייביאו לשלפואתך השילימה, אך אין בידי הידע המתאים לךוה אותן. בודאי נמצא איזה גורם מוגבר, אשר יאפשר לך לתקן את הגוף, והוא יאפשר לך לשוב לחיים. בינוון לחכמים הדגולים אמי אשר ידע לךחים כדבעי, בכדי שניתן יהיה להשתמש בהם כתרופה". כך, מובטח היה לאוטו רופא כי לא יגער מכבדום של הרופאים ובדרכם לרופאותו של המלך תהייה סללה.

באותה מידת חשש יוסף מחרוטומי מצרים, פן יבטלו את דבריו ויזללו בהם רק מפני כבודם. לכן אמר למלך: לאחר שגיאליתי לך את פתרון החלום, נותר לך רק למצא מאין הסובבים אוטוך איש חכם ונבון שניהל את ה"מערכת". בכרך הוא הרויריה, שמכיוון שככל אחד מהחרוטומים חשב שהתקפיד הנכבד עשו לפול ולידיו, איש מחה לא בתוגד לפולבו.

על דרך הפשט, אומר רבי חיים קנייבסקי שליט"א "בטעמא דקרה":
 כל מי שהזמין פעם בעל מלוכה הביתה מכיר את ההתנהלות הזה. בטפלון הראשון
 הוא אומר: "תוך חצי שנה אני אצלא". אחרי שעתים נספורות: "נו, מה עכשווין?" שתי-
 "אני כבר אצלא! אצלא! חצי שנה!". עוכרות שעתים נספורות: "נו, מה עכשווין?" שתי-
 דקנות ואני אצלא, אתה כבר יכול להרתויח מיל' לפה...."
 מהי מים? מה קפה? הוא בא לכאן לשותות קפה? לא! והוא מותכוון לומר זה: עכשו
 אני כבר ממש פה!

אומר ר' חיים: יוסף אמר את עצתו כדי לגרום לכך שפרעה יקבל את דבריו. כל החרטומיסים פתרו לפרקה פתרונות שונים ומשונים, פרעה לא השתכנע. יוסף היה היחיד שבא עם תכנית עבודה מסודרת, פרעה שמע דבריהם של "למעשה", הוא מבין – יש לנו כאן עסק עם בן אדם רציני, ומיד מקבל את פתרון הבעיות באמוריו. יוסף: "אחרי הדוע אולקים אותך כל זאת אין בנוב וחכם כמוך".

כך גם היה עם שר המשקים. לאחר שיוסף פותר לו את חלומו, הוא אומר לו דבריהם מעשיים. (ומתוק והאוור)

שבע פרת הטבת שבע שנים הנה (מא, כו) פרעה אחד הוא את אשר האלקים עשה הגיד לפרעה:

בדבריו על הפטرون של הפירות הטובות אמר יוסף "הגיד לפרעה" ואילו על פטרון החלים של הפירות הרעות אמר יוסף "הזריא להפרעה", יש להבין, למה שינה את לשונו?

אמור, אבל בחלום הפתור הדעות המשמלוות את הרוב אמרו רוק "הרואה" את פרעה.
(אוצר חיים)

ויען יוסף את פרעה לאמר בלבדי אלקים יענה את שלום פרעה (מא, טז) בשעה שיסוף בא אל פרעה ופרעה סיפר לו את חלומו ואמר לו שמעתי עלי ר' אמרו כי תשמע לפתור את חלומו, אמר לו יוסף "בלבדי אלקים יענה את שלום פרעה" וכשיסוף פתר לו את חלומו עב"י שפרעה היה עובד עבודה זרה, תיכף האמין בד' ואמר לו "אחרי הדוע אולקם אוטר אין חכם ונובן כמנון" וגם אמרו "הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו", ואילו כמשמעותו ריבינו בא אל פרעה ואמר לו שיש בראועלם ורוצח שותציא את עם ישראל ממצרים אמר מי ד' אשר אשמע בכוilo" לא רצתה להאמינו, נונטו לו מכות אחרי מכות ובמצע התחול להאמינו, ואח"כ חזר בו, ואפלו בסוף שכבר שלח את בני ישראל התחרט ואמר מה זה את עשינו כי שלחנו את ישראל מעבננו, מה והבדל בין פרעה של יוסף לבין פרעה של משה, הלא שניהם היו עובדי עבודה זרה, מדוע פרעה של יוסף בין תיכף האמין ופרעה של משה לא רצתה להאמינו אףלו אחריו כל האותות ונזכרות

יש סיפור ידוע שבעיר ורשה hei עשיר גדול וירא שמים, ומסחרו hei שהיה שלוchan אניות סחרה דרך הים לחו"ל. פעם באה' דודעה של האניות שלו טבעו בים ונשאר עמי ואבונו. ולא היה מי שירצאה להוציאו לו את הים. כי חחשו לנפשו. אמר הרב

ויהי מיקץ שנותיים ימים ופרעה חלם (מן, א)
פירש באור החיים ה'ך שכל משך ב' הימים חלם בכל לילה זה החלום רק ששכחו ט' ש'.

ולכואורה ומהוצרך דבר זה שיחילום כל השתייתים? ביאר הרה"ק רב פנחס מקוריין ז"ע, ע"פ מעשה מהרבינו"ש, שפעם נסע עם המגיד ר' מענדל מבא"ר, ויצמרא ר' מענדל למסם, אמר לו הבעש"ט: "אם יי"ה לrk בטחון אמתית בהש"ת". תראה שיזמיין לר' מים". וכן עשה, שהתחזק מאד בביטחון בהש"ת. ונודמן להם ערל אחד ושאל אותו אם הבחינו الاول בסוסים שנאבדו ממנה כבר לפני ג' ימים, והוא מבקש ומהפץ אותם ג' ימים. ענו שלא ראו, ושאלו אותו אם יש לו מים, ואמר שיש לו, ונתן לשותה לר' מענדל.

שאל ר' מעדניל לרבו הצעש"ט, כיוון שהערל הנ"ל הרי לא נסע רק למעני, להרוויח צמאוני, למה הוצרך לנסוע זה ג' ימים? השיב הצעש"ט ה'ק: "השם יתיב' הזמין לך". הר' שגדול בח' הבתוון שהש'ית מזמין למלא משאלות אדם עוד קודם שהוא ילו' וזה הבתוון, ע' האופן שאם ייה' לו בטחוון, יקבלו מיד.

אלקם יענה את שלום פרעה (מא, טו טז) וכון כאן גבי יוסף שתחלה בטח בשור המשקדים ונענש, עד שה' לו בטחון בהשי".¹⁷ אך כהן מציין כי הפעם כל לילה משך ב' שנים שי"ה מוכן לאガולות לכך המזמין לו הש"י תחלה לטהרה כל החולמים לרפואה כל ימי השנה. יוסף מיד שי"ה לו בטחון בהשי". (מדרש פנחס)

ויהי פרעה אל יוסף בחלמי הנני עמד על שפת הירא (מן, ז) והוא אמר לאל לאמור פרעה לוייסף? ואיך יוסף השיבו "לאמר". אלא, הגמורא אמרת (סנהדרין ז, ב) שהקב"ה הזהיר את אדם הראשון על העזרות בפסוק "ויזכרת אומתך" (במדבר י, ז) שלאמר מרמז על אישור עריות. פרעה הרשע זיכר את האדם "לאמר", להזכיר את יוסף, וכדי להפנות על בזינו שהוא נזכר לפתרונו של יוסף, ובפרט לאחר קניתו את יוסף, אמר פרעה ר' ברש"ג. אכן, אמר פרעה יש תיכף לヨוסף, "ויאני שמעתי עלייך דברי שקרים, כמבעור ברש"ג".

במדרש: "הذا היה דכתיב: עדות ביהוסףשמו בצאתו על ארץ מצרים שפט לא-זדעתו אשמעו" (תהלים פג, ו).

הנה כרואה פרעה את החלום כתיב "עומד על הייר" וכשאמר לישע' אמר "על שפת הייר", ובמדרשו תניחסו מא' (ג) אמר פרעה חלום חלמתי, כשבא לומר לו את החלום, בקש לבדוקו, והיה מהפרק לו את החלום, אמר ליה וכו' "דיהינו שפרעה שינה בכונה כמה פרטיטים כדי לדאות אם יוסוף יעלה על השינויים. ואכן, יוסוף תיקין את כל השינויים כמו שאנו שוכן חלם, כדאיתא במדרשו.

זה כוונת הפסוק "עדות ביהוסך שמו בצדתו על ארץ מצרים" הכוונה: הפסוק שואל איזה עדות נתן יוסף אשר פתרונו אמיית, מען יצא על ידי וזה על ארץ מצרים בתור מושל, ועוד מתרץ הפסוק "שפט לא ידעת אישמע" בזה ייכר טוב פתרונו ענן אמר על מלת "שפט" שלא ייעו אותה והוא שומו המלא "שפט", מפלה פרעה אבל כפי שידעו הוא לא חלם פרעה כן, רק חלם באממת שעומד על הילו.

רמז למספרם את "לנו" תחיה המצחא מ"ג (43), וזהו "שברו לנו מעט אכל", "לט" בגמי פ"ג (86) אם שורבים את "לנו" תשברו את האות ה' קטנה שבמילת תשברו את "לנו" ויצא מ"ג, "וממעט אכל" כלומר את האות ה' י' ועם שמונתו "אכל", דהינו א', וביחד הרי מ"ד הוא בדיקון מספר נרות חנוכה ל' י' ועם שמשים ביד מ"ד. (אוור חרים בשם "אל כוועד")

ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם ושיתחו על ארץ מצרים (מא, לג).
 יוסף מסיים לפטור את חלומו של פרעה, ופתאום הוא הופך ליעוץ, ולא סתם יוועץ, הוא מתחילה לפרט מה בדיק עשו, כמה ואיפה. פרעה קרא לו כפотор חולומות
 וכך צה להלחש הבהיר הא לויינזיג

קושיא זו נשאלה ע"י רבים מהפרשנים שהשיבו עליה באופןים שונים, נביא כאן איפוא, כמה תירוצים:

דעתו מודיע נגען יוסף בזה שביקש משור המשקם שיזכרו אותו הרוי עשה בזה דברו אותו בעניין ריאת שמים איך כל העולם הוא הכל הבלים, אם מאבדים את זה השתדרות המותרת ואיך רציה?

אמרו בזה כמה ביאורים הרש"ב (בגחות על המדרש) וב"בית הלוי" ביארו דנהה התורה לתורה לאדם לעשות השתדרות ע"י תחבולות אונשוויות כמו אמר חז"ל י Kol [אדס] יושב ובעל וליא' עשה שום השתדרות לפרנסתו ושאר ענייני תלמוד לומר "למען יברך כו' בכל אשר תעשה" אמנים שעיר והשתדרות המותרת אינו שווה בכל אדם, כל עוד אין ראייה שאיתה ירא שמים או שלשה מה תגיד אז? הוא חשב קצת ואח"כ אמר:

אם טבע אצל שטי' אניות או שלשה מה ראייה על ריאת שמים אמרתיה, מה גם על זה לא אצטער. אמר לו הרב: זה עוד לא ראייה עם סחרורה שלך, היית מצטער? ענה ואמר: בודאי לא אצטער, כי עידין אתה נשאר עשר, אבל איך היה תנ"י מה להצטער על זה והעשר הקשי ובהו טוב, אחרי שעה שהכל הבל. אמר לו הרב: מזה עוד אין ראייה שאיתה ירא שמים אמרתיה, כי עידין אתה נשאר עשר, אבל איך היה והוא סביר לו את ההבל של עולם הזה, שאל אותו הרב: לפי מה שנאנחנו בדברנו עכשיו אין מה להצטער על זה והעשר הקשי ובהו טוב, אחרי שעה שהכל הבל. אמר לו הרב: מזה גם על זה לא אצטער. אמר לו הרב: יפה דברת. הכניס אותך בחדר שיתבונן והוציאו תנ"י זמן להתבונן, אמר לו הרב: תגיד אז? הוא חשב קצת ואח"כ אמר:

תגיד אם כל האניות שלך יטבעו? אמר העשר לרבי: סתם להגיד זה לא חכמה, מה את החובות הלבבות שעור הבטחון ולמד כי הבוטח בה' הוא יותר עשר עשרה מונימני שהוא כימי שיכל לעשות מבזבז זהב. ומברא שם אין אדם רוצה משכון מהקב"ה, הוא רוצה שהיה הכל מוכן לפני, אין לו אמון בהקב"ה והוא צוח בטעו יטוח ורוצה משכון, וכך מוחדר ואמר לרבי: כי אני השער הבטחון. אחרי שהעתמק בשער הבטחון יצא מוחדר, מפני שכבר הבנתי שהקב"ה הוא כל יכול ויכולים נבעו בהם לא אצטער, מפני שהוא שער הבטחון, אףלו כל אניות נבעו בם לא אצטער, מפני שהוא שער הבטחון. אחריו שהעתמק בשער הבטחון וזהו רצוי והוא צוח בטעו, וכך מוחדר ואמר לרבי: כי אני השער הבטחון, אףלו כל יכול ויכולים נבעו בם לא אצטער, מפני שהוא שער הבטחון. אמר לו הרב: מזה מכך השער הבטחון וזהו רצוי והוא צוח בטעו, וכך מוחדר ואמר לרבי: כי אני השער הבטחון, אףלו כל יכול ויכולים נבעו בם לא אצטער, מפני שהוא שער הבטחון. אמר לו הרב: מזה מכך השער הבטחון וזהו רצוי והוא צוח בטעו, וכך מוחדר ואמר לרבי: כי אני השער הבטחון, אףלו כל יכול ויכולים נבעו בם לא אצטער, מפני שהוא שער הבטחון.

בספר "חפץ חיים" ("ח"ח חייו ופעלו" ח"ג) מבאר זאת הרב מ. מ. ישראלי, ע"פ"י מה שמספר לו הרב הגאון הצדיק ר' יוסף אהרון רבינובי מותס' פרי דוד את המאווע הבא:

היהודים חסידי בורושא פנה אליו פעמי' בעשאלה: היו והוא סובל מוחמצן בקיומו, רקדו עליו הרופאים לאכול רק מאכלים קלים ותוכפים לבושים, הרשי הוא צוחר האיש ושאל האמנם, רבי, לא יזק לי? והיה בטוח שיקבל הבטחה נוספת. אמר לו הרב, לא, שוב אסור לך לאכול! הישנות שאלתך מוכיחה שאומנתך בכחך של השבת רופפת היא, משומם לך לסתור על לא יזק לך אפילו למלא בדיוק אחריו הרופאות הרופא.

בזה מובן גם אצל יוסף, אלמוני הסתפק יוסף בבקשתו אחת משור המשקם "כי אם זכרתני" לא היה בacr משומע עול, השתדרות שכזו לא הייתה מהוות סתייה לבטחונו, ואילו הוא שנה פעם נוספת זכרתני אל פרעה" פעמים שטח את בקשתו לפני שר המשקם, בacr היה מושם האגדשת הסאה לבעל בטחון כיוסף באכול פשתידה בשבת ולא יזק לך אפילו ממה לחושש. שוב צוחר השバラ, שבת היא מלזעוק ורפהה קרובה לבוא אין לך אפילו ממה לחושש. שוב צוחר האיש ושאל האמנם, רבי, לא יזק לי? והיה בטוח שיקבל הבטחה נוספת.

בזה מובן גם פועלה ומפעולות החובה ואחריו שאינה חובה היא אסורה. השתדרות יתר מזיקה

בספר "שאל אביר יזריך" ("א"ס"ג") מסופר: בפרוץ מלחתת העולם והשניה שהה "ח'זון איש" (אמונה ובטחון) ב, ומبار, יוסף ידע שאין הצלתו תליה בהשתדרות, והכל מיד ה', אבל בהיותו של נגיד אחד. מכיוון שהרב הקפיד שלא יאכול יזריך, הביא עמו כמה מושם שאלתך האדים בפערות ולא לסתור על סחיב יוסף את עצמו לבקש משור המשקם. אמנם בהיות תוכנות הרובחים שאין שהקב"ה יוכב עליהם. אבל הרשעים הם עומדים על אלהים שכותוב "והנה עומד על הייאו" כי היאו ה' אלהים שלהם, הם רוצים רק לחתת מהאליהם שלם אבל אם לא נתן להם או מתרחקים מהם. רואו מה בין ישראל לעיריהם מה בין בני דין חמי.

ויחפש בגודל החל ובקטן כליה וימצא הגביע באמצעותה בימין (מד, יב) והוא יזריך. הכוונה, כי הצדיקים לא מבקשים כלום מהקב"ה אלא הם מונחים את הקב"ה, הם סובלים בשבלו, והם מפרנסים את הקב"ה, הם מרכיבה להקב"ה שהקב"ה יוכב עליהם. אבל הרשעים הם שיש אליהם על אלהים שכותוב "והנה עומד על הייאו" כי היאו ה' אלהים שלהם, הם רוצים רק לחתת מהאליהם שלם אבל אם לא יוכב עליהם. אבל רוצים רק לחתת מהאליהם שלם אבל נשות לארו הנר?

משבה הגمرا: "אמר רב חסדא: למדנו מציאה ממציאה, וממציאה מיחסו, וחיפוי מחיפוי, וויפוש מונרכ, ונרות מנור. מציאה ממציאה – כתיב הכא

"שבעת מים שואר לא ימצא בתיכם", וכתיב הtam ייחפש בגודל החל ובקטן כליה וממציאה. וממציאה מיחסו דידייה, וויפוש מונרכ – דכתיב 'בעת ההיא אחפש את יושלים בנורו', וורות מנו, דכתיב: 'נו' נשות אדם חפש כל חורי בינו'."

שואל מההרש"א שם מודיע לא היבאה הגمرا את הנאמר קודם לכן, בפרשנות ויצא "

"ויחפש ולא מצא את הטרפים", הלא גם שם מוזכרים חיפוי ומציאה!

הטהשעבנער רב צ"ל ספר, שהיה פעם בעיר קראקו ופגש שם שען ז肯, שאמר לו

פיט פיה בגמורא זו:

הרמא" בלחמות פסח (ס"י תלב) כתוב: "נוֹהָגִים לְהַנִּיחַ חַמֵּץ בָּמְקוֹם שֶׁמְצָאֶה הַבּוֹדֶק, כִּי שְׁלָא יִהְאָ בְּרַכְתּוֹ בְּطַלָּה", ואית הפתיתים יכול להניח אפיו הבודק עצמו.

את הפתיתים ומחפש, אויזו בדיקת חמץ היא זו? כלום נקרא ש"מצא" חמץ?

השיב השען הזקן: מהיכן לומדים בדיקת חמץ? מ"ויחפש... וממציא הגביע". מי

מצא את הגביע? – מנשה, שהוא עצמו הטמינו שם... הרי שמתהים לומר "וימצא"

על דבר שהמחפש עצמו הינו שם.

לפי זה מובן היטב מודיע לא היבאה הגمرا הוכחה מ"ויחפש ולא מצא את

הטרפים", כי שם לבן באמת חפש, לא הוא עצמו הינו שם את הטרפים...

(ויאוצרות הרגידים נא)

ישים לא באכול מזון לפיו, והעניות מראה אוטותיה על פניו המסכנות מבליה

יכולה להסתירה. מהלך לו אותו עני ברוחבות העיר שמא מוצא מזון ומלבוש

מןאנשים רחמים, והנה יהודי טוב מזדון לפניו, שואלו העני: אול' מכיר אתה

מקום גמ"ח המחלקיםazon ומלבושים לעניים בחינם? עונה לו והודה: בודאי, האין

לא שמעת, ברוחב יפו ישבן אנשים גומלי חדים המחלקים חנים אוכל ומזון!

ובפרט לנצרך כמוך שנראה שהבר הלכו לטעודה, אבל בעשותי השתדרות זו –

נעשה פגם במידת הבטחון, ولكن לא הייתה לנו הזכות לנפלו הדגים לעperf ונפסלן

לחיכנס לרחוב יפו בית מס' 18, ונכנס לבני מס' 16 בזאת רחוב. בית גדול, נאה

דהעיר ורשה כי הוא מקבל עליו להגדיל לו. הוא קורא לו אצלו ובא אליו והחילה דברו אותו בעניין ריאת שמים איך כל העולם הוא הכל הבלים, אם מאבדים את זה

אין מה להצטער על זה והעשר הקשי ובהו טוב, שאל אותו הרב: לפי מה שנאנחנו בדברנו עכשיו והסביר לו את ההבל של עולם הזה, שאל אותו הרב: היזמת מצטער?

ענה ואמר: בודאי לא אצטער, כי עידין אתה נשאר עשר, אבל איך היה תגיד אז? הוא חשב קצת ואח"כ אמר:

אם טבע אצל שטי' אניות או שלשה מה ראייה על ריאת שמים אמרתיה, מה גם על זה לא אצטער. אמר העשר לרבי: יפה דברת. הכניס אותך בחדר שיתבונן והוציאו

תגיד אם כל האניות שלך יטבעו? אמר העשר לרבי: סתם להגיד זה לא חכמה, מה את החובות הלבבות שעור הבטחון ולמד כי הבוטח בה' הוא יותר עשר עשרה

מונימני שהוא כימי שיכל לעשות מבזבז זהב. ומברא שם אין אדם רוצה משכון מהקב"ה, הוא רוצה שהיה הכל מוכן לפני, אין לו אמון בהקב"ה והוא צוח

בשיה' בטוח ורוצה משכון, וכך עבר את שער הבטחון. אחרי שהעתמק בשער הבטחון יצא מוחדר, מפני שכבר הבנתי שהקב"ה הוא כל יכול ויכולים

לבטוח בו. אמר לו הרב: אם הגעת להבנה זו, אני אומר לך שהגעה ידיעה ברורה שככל האניות שלך יטבעו בלבך? כאשר אמר לו הרב את שער הבטחון, אמר לו הרב: מזה מועלפם!

זה ההבדל בין פרעה של יוסף לבני פרעה של משה. כשהיוסף אמר לפרקיה שיש אלים אשר בקשויו אוטו. שאל אותו הרב: הלא רגע לפני זה אמרת

אלקים בעולם והוא עשיר יותר כלום, מודיע אם כן התעלפת? אמר לו: כי אני מושך בשמחה רובה הרבה שאלתך רשות כלום, מודיע אם כן התעלפת? אמר לו: מזה מושך בשמחה עשרה שאלות גדולה צו, אז כל העולם הוא הכל הבלים, אבל הצלת לי נטעלים, אז מועלפם!

זה ההבדל בין פרעה של יוסף לבני פרעה של משה. כשהיוסף אמר לפרקיה שיש אלים אשר בקשויו אוטו. שאל אותו הרב: הלא רגע לפני זה אמרת

אלקים בעולם והוא עשיר יותר כלום, מודיע אם כן התעלפת? אמר לו: כי ישם עת קולי תחנני אם אני רוצה. אבל פרעה של משה, כשהיאו לו משא שיש אלקים בעולם והוא צוח

שאיי אשחרו אומה שלימה שעובדים אצלי ואני אבד עשרים גדולה צו, אז מועלפם!

זה ההבדל בין פרעה של יוסף לבני פרעה של משה. כשהיוסף אמר לפרקיה שיש אלים אשר בקשויו אוטו. שאל אותו הרב: הלא רגע לפני זה אמרת

אלקים בעולם והוא עשיר יותר כלום, מודיע אם כן התעלפת? אמר לו: כי ישם עת קולי תחנני אם אני רוצה. אבל פרעה של משה, כשהיאו לו משא שיש אלקים בעולם והוא צוח

ווחמי' מושך עליים. אבל הרשעים הם שעון מושך עליים, אמר לו: מזה מושך בשמחה עשרה שאלות גדולה צו, אז מועלפם!

זה ההבדל בין פרעה של יוסף לבני פרעה של משה. כשהיוסף אמר לפרקיה שיש אלים אשר בקשויו אוטו. שאל אותו הרב: הלא רגע לפני זה אמרת

אלקים בעולם והוא עשיר יותר כלום, מודיע אם כן התעלפת? אמר לו: כי ישם עת קולי תחנני אם אני רוצה. אבל פרעה של משה, כשהיאו לו משא שיש אלקים בעולם והוא צוח

ווחמי' מושך עליים. אבל הרשעים הם שעון מושך עליים, אמר לו: מזה מושך בשמחה עשרה שאלות גדולה צו, אז מועלפם!

זה ההבדל בין פרעה של יוסף לבני פרעה של משה. כשהיוסף אמר לפרקיה שיש אלים אשר בקשויו אוטו. שאל אותו הרב: הלא רגע לפני זה אמרת

אלקים בעולם והוא עשיר יותר כלום, מודיע אם כן התעלפת? אמר לו: כי ישם עת קולי תחנני אם אני רוצה. אבל פרעה של משה, כשהיאו לו משא שיש אלקים בעולם והוא צוח

ווחמי' מושך עליים. אבל הרשעים הם שעון מושך עליים, אמר לו: מזה מושך בשמחה עשרה שאלות גדולה צו, אז מועלפם!

זה ההבדל בין פרעה של יוסף לבני פרעה של משה. כשהיוסף אמר לפרקיה שיש אלים אשר בקשויו אוטו. שאל אותו הרב: הלא רגע לפני זה אמרת

אלקים בעולם והוא עשיר יותר כלום, מודיע אם כן התעלפת? אמר לו: כי ישם עת קולי תחנני אם אני רוצה. אבל פרעה של משה, כשהיאו לו משא שיש אלקים בעולם והוא צוח

ווחמי' מושך עליים. אבל הרשעים הם שעון מושך עליים, אמר לו: מזה מושך בשמחה עשרה שאלות גדולה צו, אז מועלפם!

זה ההבדל בין פרעה של יוסף לבני פרעה של משה. כשהיוסף אמר לפרקיה שיש אלים אשר בקשויו אוטו. שאל אותו הרב: הלא רגע לפני זה אמרת

אלקים בעולם והוא עשיר יותר כלום, מודיע אם כן התעלפת? אמר לו: כי ישם עת קולי תחנני אם אני רוצה. אבל פרעה של משה, כשהיאו לו משא שיש אלקים בעולם והוא צוח

ווחמי' מושך עליים. אבל הרשעים הם שעון מושך עליים, אמר לו: מזה מושך בשמחה עשרה שאלות גדולה צו, אז מועלפם!

זה ההבדל בין פרעה של יוסף לבני פרעה של משה. כשהיוסף אמר לפרקיה שיש אלים אשר בקשויו אוטו. שאל אותו הרב: הלא רגע לפני זה אמרת

אלקים בעולם והוא עשיר יותר כלום, מודיע אם כן התעלפת? אמר לו: כי ישם עת קולי תחנני אם אני רוצה. אבל פרעה של משה, כשהיאו לו משא שיש אלקים בעולם והוא צוח

ווחמי' מושך עליים. אבל הרשעים הם שעון מושך עליים, אמר לו: מזה מושך בשמחה עשרה שאלות גדולה צו, אז מועלפם!

זה ההבדל בין פרעה של יוסף לבני פרעה של משה. כשהיוסף אמר לפרקיה שיש אלים אשר בקשויו אוטו. שאל אותו הרב: הלא רגע לפני זה אמרת

אלקים בעולם והוא עשיר יותר כלום, מודיע אם כן התעלפת? אמר לו: כי ישם עת קולי תחנני אם אני רוצה. אבל פרעה של משה, כשהיאו לו משא שיש אלקים בעולם והוא צוח

ווחמי' מושך עליים. אבל הרשעים הם שעון מושך עליים, אמר לו: מזה מושך בשמחה עשרה שאלות גדולה צו, אז מועלפם!

זה ההבדל בין פרעה של יוסף לבני פרעה של משה. כשהיוסף אמר לפרקיה שיש אלים אשר בקשויו אוטו. שאל אותו הרב: הלא רגע לפני זה אמרת

אלקים בעולם והוא עשיר יותר כלום, מודיע אם כן התעלפת? אמר לו: כי ישם עת קולי תחנני אם אני רוצה. אבל פרעה של משה, כשהיאו לו משא שיש אלקים בעולם והוא צוח

ווחמי' מושך עליים. אבל הרשעים הם שעון מושך עליים, אמר לו: מזה מושך בשמחה עשרה שאלות גדולה צו, אז מועלפם!

๕ מאוצרות המגידים נא

"והי מץ שנותים ימים" (מאי, א)

"אמרבו במדרש" אשר הגר אשר שם בה' מבטחו" זה יוסוף" ולא פנה אל רהבים"

"ע"י אמרו שמרוחק וזרconi נטווטפו לו שתי שנים ע"כ

דברי המדרש תמוותים מעד הנה בתקילה מתואר את יוסוף כאיש אשר שם בה'

"במיטר ולבסוף מצין אותו בחומר בטחון שעיל שונש בעוד שתי שנים" ע"ז

התרפים", כי שם לבן באמת חפש, לא הוא עצמו הינו שם את הטרפים...

(יה' ראובן) משל נמרץ בענין זה המפורס בספר ההורוס על עניין השתדרות: עני אחד ששה

ימים לא באכול מזון לפיו, והעניות מראה אוטותיה על פניו המסכנות מבליה

יכולה להסתירה. מהלך לו אותו עני ברוחבות העיר שמא מוצא מזון ומלבושים

מןאנשים רחמים, והנה יהודי טוב מזדון לפניו, שואלו העני: אול' מכיר אתה

מקום גמ"ח המחלקיםazon ומלבושים לעניים בחינם? עונה לו והודה: בודאי, האין

לא שמעת, ברוחב יפו ישבן אנשים גומלי חדים המחלקים חנים אוכל ומזון!

ובפרט לנצרך כמוך שנראה שהבר הלכו לטעודה, אבל בעשותי השתדרות זו –

נעשה פגם במידת הבטחון,سكن לא הייתה לנו הזכות לנפלו הדגים לעperf ונפסלן

לחיכנס לרחוב יפו בית מס' 18, ונכנס לבני מס' 16 בזאת רחוב. בית גדול, נאה

יוסף מצטער ומתהענה שנתים ימיים בבית הסוחר, וכל זה למה? מפני שהשתדרל אצל שר המשקם! והדבר פשוט למה נתיניסר כ"כ, כי הקב"ה מדקק עם סביביו בחוץ השורה, למלך עזוניותם.

הקב"ה מדקק עם הצדיקים

ולמה מדקק הקב"ה כ"כ עם הצדיקים? שמעתי מהגאון רבי יוסף חיים זוננפלד צ"ל, דרבונה בגין גדול ורב קומות צריך לדיק ביסודות הבנין מאדן, כי כל סתיה וטעות קטנה ביטודו, גורם עיות גדול בקומות העליונות. כך גם הצדיקים שהם יסוד העולם, מדקק הקב"ה עמו בדק עד אין נבדק, ומפני כך דקדק הקב"ה עמו יוסף כ"כ.

ומماחר והצדיקים יודעים את הסוד הלווה מחכמים הנה את היסורים וחפצים בהם, וכמו דאיתא במדרש (הובא בתורה שלימה) "וזיה מוך שנティים ימיים" דלאורה תיבת ימיים" מירות. אלא לומר לך, שיסוף היה מצפה ומכחך כ"כ עד הוא לתומו לבני הנסמור, וטעתו בפיו: "עבדתי לבני הנסמור על מנת לקבל כאן מזונות ומלבושים", מיד הבין בעל הגמ"ח שאכן נפל עני מסכן זה שכנו הנוכל בשל טעות בכחבות, ואותו נכל ניצל כביכול שעלה מהתובות הנכונה.

ומלבושים שהיה מכבלם חים איליה מיגע ישר לכתובות הנכונה.

והנמשל הוא, האדם נוצר לolson ולבוש וליתר צרכיו, פוגש הוא ביצר הרע והלה מציע לו "להשתדרל", "בלא השדרות תמות ברעב!" צריך להשקי גוף וראש בעולם הזה והוגם שלפעמים באה השקה זו על חשבון תורה ותפילה או יתר מזונות, ולאחר שעמל ועבד, שולחו יצר הרע לקל מחייתו מאת ה"פותח את ידו ומשביע לcker חי וצון..." שהרי, וכי ליצר יש לו חיים ומazon ליתן לאדם? הרי הוא מקרו המות והרע! נמצוא האדם גדור לפיתוי הבטחת מזונו מיצרו הרע

שלמעשה שלו והרע הוא אותו קיבל את מזונו מאותו מקרו שהוא נתן לו את פרנסתו וגם יותר ברוח וכבוד אילו לא היה תורה על חשבון תורתו ותפילתו.

(טעם הצב')

הברוח מן היסורים
ואף שאין לנו מושג כלל בבקשת היסורים, ולא עוד שאנו מבקשים "ולא על ידי"

יסורים וחולאים רעים" אך לה' פ' צרכיהם אנו לא לברוח מן היסורים. והברוח מן

היסורים, אמר על זה אדמוני הגאון ר' ליב צ"ל, שהרי הוא דומה כמו שראה את

הקב"ה מרימים מכל לדרכות, ולפניהם השמך מגיע לראשו, מסר ראשו וברוח,

והמקל נשאר באוויר.

המשיל החפץ חיים משל נמרץ על הבריח מהן היסורים, האיך נראה אדם

שמתולון על היסורים, ומבקש הרבה מה' להפטיק יסורי, ולפעמים אף' בא בטוננות צ"ו. משלהם הדבר דמה, לאדם אחד שהיה צדיק וחסיד, גאון וקדוש,

כל ימי עסוק בעבודת הא', אלא שהיה לו חסרון אחד שהיה בעל בעט.

ופעם אחת מתורע כעסו סטו על לחיו של אדם אחד, חמורות הדבר נתברר בגמרא

(סנהדרין נ"ח) שהסתור לעו של ישראלי כסותר לעו של שכינה! והנה אדם זה

עליה לאחר מותו לב"ד של מעלה, ומצחאוו שלם כל מעשיו באופן נפלא, חז

מוחסرون זה שהכה באגרוף את חברו, ומcheinו שהיה עם הרבה זכויות נתנו לו

אפשרות רבchor על עבירה זו, להיענש בגיהנום, אל רדת לתקון בגלגול, מכובן

שאדם מעדי גיהנום מגול, כי מי ערב לו שייצlich לתקן בגלגול מה שקלקל,

עמד והחליט, גיהנום!

מיינו עליו מלאך אחד ולקחו לגיהנום, והדרך היהת ארכוה, וכן אין פשרה לו לחשוב

על החלטתו, והאם טוב הכריע או לא, ולאחר זמן החל להרגיש את חום הגיהנום

קצת... הבין האשיש שהנה הום כבר בגיהנום, ולכך החל החום להפריע לו, וסביר

והולכת בשעון והיפה והוא בקש ממנו את הרשות להתבונן בו מקרוב. הלה הושיט

את השעון למחרד"ם, אשר אמר: "שעון יפה זהה, ברצוני להראות להוגת. האם

כבודו מסכים?"

"בוזדא", השיב העשר מתוך הנאה גליה.

המחרד"ם נכנס לחדר אשתו, נתן בידה את השעון וזכה עליה לגשת מיד אל אשת

בעל המלון ולבקש ממנה את הפקדון, שהפקיד אצל המלמד העני, וכראיה

שאן, בעלה שלח אותה, תציג את השעון המודרך שבידיה. הרובנית עשתה

כמצותו, ולאחר שהות קרצה חזה עם פקדונו של העני, פני העשיר המכובד –

חפו.

"אבל", זה הירו המחרד"ם, "אל תצעק עלייה, שכן אצטרך להזמין אותך פעם נוספת

לביית הדין!..."

סיפור נסף המראה את חכמו אורע לשתי נשים, אשר הביאו את כביסתון אל

אחד הכותבות בעיר. והנה מטה הcovest, וירושה לא ידעו למי שייתכלה.

"כמה שליל!" טענה אחת הנשים להביא דין זה בפני המחרד"ם, אשר שמע את טענות הנשים,

ושלחן לביתן עד למחורת זי. כשייצאו, ביקש מבני ביתו שיזיספו כביסים משליהם

לעיריות המריבה, המונחת ביבתו.

למחורת, כאשר הופיעו הנשים, פנה אל זו שטעהנה "כמה שליל?", והאשה עשתה עצמה כבודקת את

עד פעם, האם באמת כל כביבסה שלך?"

ערימות הביבסה והכריםה בבביחון: "הכל שליל!"

הרוב פנה לשניהם ושאל: "האם תוכלי למיין ולהפריד בין מה שיש לך ובין מה

שאיינו שליך?"

וז, אכן, מינה כראוי ושם בצד את הכבסים של חברתה ואת הכבסים שהוסיפו

בני משפחחת המחרד"ם...

השניה נבוכה כשנודע לה שהרב הערים עלייה, וקיבלה בהכנע את נזיפתו ואת

דרישתו להסתפק במה שיש לך לה... (ומותוק האור)

ויה מוך שנティים ימיים (מא, א).

"ק' שם לחושך", זמן נתן לעולם כמה שנים יעשה באפייה, זמן נתן ליוסף כמה

שנים יעשה באפלה, כיוון שהגיאו והץ חלים פרעיה חלים (ב"ר פ"ט, א).

בב' נ' נ' נ'

ומרוח, מקיש הוא בדלת, והנה לקרותו בעל הבית, פותח הוא באשלה לרצונו, ומшиб לו הען, האם כאן בא בית הגמלות חסדים למאכל ומלבושים? תיכף קלט בעל הבית שעני הדעת, שבמוקם להנין לבני 18 החסמור הגיע לבתו במספר 16 והחלה לטלית נצלו, השיב לו: "בוזדא, אכן מחלקים הכל, אלום אוצר הטעה ואוּת בעט, החלקה אינה בחינם למארוי, צרכיהם קצר לעובוד" חשב הען שמסתמא טעה וכי מני נתון אוכל והמיוגע עבר יום שלם בביתו של בעל הבית, ניקה לו עבודה כלשהי עלי מנת שלערכו אקלם מזון ומלבושים" הבהיר הען שמאכן נופח את גינט, את ביתו, וכך נבנ' כביצה שליחיות מסוימות. לעבר, והוא כבר כמעט נופח את נשתו, מבקש הוא על נפשו את מזונו ומלבושים, תיכף משיב לו בעל הבית: "בוזדא, אקאים הבטהתי לך, תיכנס לבניין הסמוך ושם תקבל כל אשר תחפוץ", הען בתמיותו חשב כי זה הפרצדרה, עובדים כאן ומכלים שם, הולח הוא לתומו לבני הנסמור, וטעתו בפיו: "עבדתי לבני הנסמור על מנת לקבל כאן מזונות ומלבושים", מיד הבין בעל הגמ"ח שאכן נפל עני מסכן זה שכנו הנוכל ואין מזונו ומלבושים שהוא מכבלים חים איליה מיגע ישר לכתובות הנכונה.

והנמשל הוא, האדם נוצר לolson ולבוש וליתר צרכיו, פוגש הוא ביצר הרע והלה

מציע לו "להשתדרל", "בלא השדרות תמות ברעב!" צריך להשקי גוף וראש בעולם הזה והוגם שלפעמים באה השקה זו על חשבון תורה ותפילה או יתר

מצאות, ולאחר שעמל ועבד, שולחו יצר הרע לקל מחייתו מאת ה"פותח את ייך ומשביע לcker חי וצון..." שהרי, וכי ליצר יש לו חיים ומזון ליתן לאדם? הרי הוא

מקרו המות והרע! נמצוא האדם גדור לפיתוי הבטחת מזונו מיצרו הרע

כשלמעשה שלו והרע הוא אותו קיבל את מזונו מאותו מקרו שהוא נתן לו את

פרנסתו וגם יותר ברוח וכבוד אילו לא היה תורה על חשבון תורתו ותפילתו.

(טעם הצב')

הברוח מן היסורים
וכי נבון וחכם כמוך (מא, לט)
חכמתו של יוסף נשאה חן בעיני פ clue ובעבורה הוא התמנה למושל בכל ארץ מצרים. החכמה והופקחות הן אחת מן התכונות היסדיות של כל מושל ומינה, הנדרש לעיתים לכריע ולפסק, כאשר המציגות יינה ברורה לפניו כל וכל.

בספר מורשת אבות מסופר שרביה דב בעריש בנוואים שהסעדים בעשיהם את כל גודלי

פוסקי דורו. לא אחת ולא שתיים נשלל בנוואים שהסעדיו בשעתם את כל גודלי הדזו, כשהשכל חפצים למשמעם גם בעריך השקו, המלה פקחות דעת תורה.

בעיריות ישראל בפלין הילכו עד לתקופת מלוחמות העולם השנייה סיורים ועובדות על אהבתו לעמו ועל חכמו ופקחותו בישבו על מדין.

פעם אחת התיצבו לפניו מלמד עני ובמלון עשריך לדין תורה. המלמד טען כי

הוזמן למלון בעקב שבת והפקיד את צורו כספו אצל המתבע. הלה, היהודי בעלה

צורה, הבהיר היחס את הסיפור מכל וכל.

שאל המחרד"ם את בעל המלון, הנטבע, אם יהיה מוקן להשבע על טענותו, והלה

השיב בחובו. בטור קר גלגל המחרד"ם עמו שיחה על דיא וועל הא. והנה הבחן

בשעון זוב יפה המשתלשל מכליסו של העשיר. המחרד"ם גילה התעניינות גוררת

והולכת בשעון והיפה והוא בקש ממנו את הרשות להתבונן בו מקרוב. הלה הושיט

את השעון למחרד"ם, אשר אמר: "שעון יפה זהה, ברצוני להראות להוגת. האם

כבודו מסכים?"

"בוזדא", השיב העשר מתוך הנאה גליה.

המחרד"ם נכנס לחדר אשתו, נתן בידה את השעון וזכה עליה לגשת מיד אל אשת

בעל המלון ולבקש ממנה את הפקדון, שהפקיד אצל המלמד העני, וכראיה

שאן, בעלה שלח אותה, תציג את השעון המודרך שבידיה. הרובנית עשתה

כמצותו, ולאחר שהות קרצה חזה חזה עם פקדונו של העני, פני העשיר המכובד –

חפו.

"אבל", זה הירו המחרד"ם, "אל תצעק עלייה, שכן אצטרך להזמין אותך פעם נוספת

לביית הדין!..."

סיפור נסף המראה את חכמו אורע לשתי נשים, אשר הביאו את כביסתון אל

אחד הכותבות בעיר. והנה מטה הcovest, וירושה לא ידעו למי שייתכלה.

"כמה שליל!" טענה אחת הנשים להביא דין זה בפני המחרד"ם, אשר שמע את טענות הנשים,

ושלחן לביתן עד למחורת זי. כשייצאו, ביקש מבני ביתו שיזיספו כביסים משליהם

לעיריות המריבה, המונחת ביבתו.

למחורת, כאשר הופיעו הנשים, פנה אל זו שטעהנה "כמה שליל?", והאשה עשתה עצמה כבודקת את

עד פעם, האם באמת כל כביבסה שלך?"

ערימות הביבסה והכריםה בבביחון: "הכל שליל!"

הרוב פנה לשניהם ושאל: "האם תוכלי למיין ולהפריד בין מה שיש לך ובין מה

שאיינו שליך?"

וז, אכן, מינה כראוי ושם בצד את הכבסים של חברתה ואת הכבסים שהוסיפו

בני משפחחת המחרד"ם...

השניה נבוכה כשנודע לה שהרב הערים עלייה, וקיבלה בהכנע את נזיפתו ואת

דרישתו להסתפק במה שיש לך לה... (ומותוק האור)

ויה מוך שנティים ימיים (מא, א).

"ק' שם לחושך", זמן נתן לעולם כמה שנים יעשה באפייה, זמן נתן ליוסף כמה

שנים יעשה באפלה, כיוון שהגיאו והץ חלים פרעיה חלים (ב"ר פ"ט, א).

בב' נ' נ' נ'

יושב בשמותים ישות! אילו ידע איזה מהיר יקר שלם בעצמו וכמה התעקש והתחנן לעשות עסק זה כדי לסבול את כל זה.

הכל גיחכו, וסימתי: "זהו, רובי -

...המיופיע בידי, ואשミニעם את דברי..."

ויש להוסף על המשל, הקב"ה הוא שומרינו טובת האדם ומוכחה לו את יסוריו באבה והמלחמות! ובעוד שבסמל חסר לו לאדם את הידיעה שהוא חבר זהה, ולכן אין שמח ביסוריין, הרי בכל יסורים יש כבר את הידיעה, שכן שהקב"ה החליט בשביון יסורים, הרוי שכדי וcdc, ולמה א"כ "מתאנח" האדם? משום שהוא לא החלטת!... רק "מענישים" אותו ולכן רוץ להרוחות! אמרו מעתה שכלה שוחר כדי לשמו ביסורים וזה רק "התבוננות" בדברתו לא.

חביבים יסורים - ביסורי עצמו

ברם, ראוי להעיר, שלא יאמר אדם, אם כך הוא החשובenco והיא האמת, א"כ

כשהראה את חבורי גונח מיסורים אבוא ואומר לו - "חביבים יסורים" ...דברים אלו יאמר כשיתירס הוא, אבל כשחבירו מתיש ביסורים ציריך להיות נושא בעל עם חבורי, להשתתק בצעור ולעוזר לו כל יכולות, ולא להרגיעו ב"חביבים יסורים" ... כמליית הולם שיש העובד על "גדלות האדם" של עצמו, ועל "ביטול היש" של זולתו... או שאת עצמו משבע עם אוזים מפומטמים, ואילו את רבון חבורי ממלא עם "בטחון" ... לא זו הדרך ולא זו העיר!

ובבר אמרו גם ב"אלעזר הגודל שנחה וכאו תלמידיו לבקרו (סנהדרין ק"א)

כמו וכמה אמריות אמרו דברי יעקב תלמידי, שאמור חבבים יסורים, ר"א סמכוני ואשמעה דברי יעקב תלמידי, וא"כ אמר חבבים יסורים, ויש לדקק בלשון ר"א, אמר והdagish, דברי יעקב תלמידי? וכי אין

אנו יודעים שר' תלמידו של ר"א. אלא שפנוי שהוא תלמידו, מעלה עלי הכתוב כאלו ילדו, מAMILIA חס ביסורי ר"א רבן שמרגש יסורי אבוי, ואו אמרתו זומת לבו היא יצאת לנחם את

רבו, דאל"כ היה אומר לו - חבבים יסורים! לנופש תנעם! אך כיון שמדובר בעקביכא "תלמידי" אמר, סמכוני ואשמעה! פלאי פלאים! (לב שלום)

פרעה חלם חלום, והוא התפעמה. קרא להכם ולהרטומים, ולא הינה דעתו. והודיעו אוזות יסף, והזעיקו. פtar לו יוסף חלומו, והסיק: "וועתיה ויא פרעה איש בנין וחכם ושיתהו על ארץ מצרים. עשה פרעה ויפקד פקידים על הארץ וחמש את ארץ מצרים בשבוע שני השבע, והיה האכל לפקדון לארץ לשבע שני הרעב, ולא תכרת הארץ ברעב" (בראשית מא, ל-לו). וכותב הrome: "ואמר יוסף צ"ל: מודע מעשה יוסף ווועץ למילך, לא נתקבש אלא לפטור החלום!

נענה על קר, במעשה שהיה -

לאחר מלחתה ששת הימים היתה התעורהות גדולה. כגדול החרדה לפני המלחמה כך גודל הפוךן, וירושלים נכבה, והר הבית בידינו, וחזרנו לכוטל המערבי, ולקבר רחל, ולמעורת המכפלה. הגאון רבי יעקב אידלשטיין שליט"א, רבה של רמת השרון, ערך נס הודי והזומני לשאת דברים. היו שם אנשי צבא רבים, וכשהגעתי הודיעו שחוותל לשנות את ציבין המעמד: לא דרשאה, אלא סימפוין, שאלות ותשובה. לא מצא חן בעניין: אני רציתי לקבוע את הנושאים.

קמומי ואמרותי: "הזמןינו לדרשא, שנינו לסייעון. סיפורו, מוכנים לשםוע?"

"כן!" ענו יוסף ווועץ למילך, לא נתקבש אלא לפטור החלום!

פתחתי בסיפור ידוע. בפוזא, עירו של הגאון רבי יעקב איגר זצ"ל, היה בעל

תוקע ותיק, שליבו נתה אחר המשכילים ויסודות אומנותו התערעו. העבירו רבי עקיבא איגר מஸתרו, והלה התאונן בפני מושל העיר: הן שומר תורה ומצוות הוא, אלא שהתחבר עם המשכילים. אמרה, שוחר קדמה הא, והרב חשור, ממודדי הבטיח המושל לבורא זאת. קרא לרבי יעקב איגר, ושאל מדוע הודה בעל התקוע והותיק.

הרב לא חפץ להכנס עם המושל בפולמוס, וענהו: "לא הדיחתו, להפץ. הוא הולה בדרגה -

עד עכשו תקע בראש השנה. אבל ידוע לך שהיום הקדוש ביותר ליהודים הוא יום הכהנים. היהודים צמים בו מערב עד ערב, הולכים יחפים ולבושים לבנים ומעתירים למחילה עוננות" -

המושל ידע.

"ובכן, הזמן הנעלם ביהור בימים קדושים זה הוא לקרואת סיומו. מתפללים בו תפילה מיוחדת שאין דוגמתה בכל השנה כולה, תפילה נעליה, וארון הקודש פתוח כל

שעת התפילה. וסימנה, בפסת הפסגות, תוקעים בשופר -

ולתקיעה זו מינית את המתלוון!

יראה כבוד המושל וווכח, כי אך נרגע הוא וכפוי טוביה!"

התרשם המושל והתנצל על הטרודת הרב הנערץ והתרחתו. קרא למטלון והוכחים על פניו: הרב שדרג מעמדו, במקומות תקוע בראש השנה מינחו לתקוע בימים הכהנים, והוא מתפרק?!

הלה בא במכובча.

לר' תסביר לנו, שהרב עשה לא לעיג ולקלט. שהתקיעות בראש השנה מדין תורה והתקיעה ביום הכהנים - וליתר דיוק, בזאת היום הקדוש - אינה אלא מנגד

העולם, וכך צרכם ממקבים כביבול לשמה את מלך الملכים הקב"ה, וכל

העולם עליונים ישבים ומצפים לנו, ואיזו יספור לו שכולם השעתשעו ממנו עד מאי. דוד המלך עשה רג'ל רבעי במרקבה ואתה צדיק הוסיף כמה רג'ים

בימים הכהנים תקעה בודדת!"

ונזר בהסביר גוי בין: "אין מה להשוו! בראש השנה תוקעים מאה קולות,

ובימים הכהנים תקעה בודדת!"

"דבת את ריבם"
כתב השם משומואל (חנוכה תרנ"ג מוצש"ק ליל ד', ותר"פ מוצש"ק ליל ה') לבאר
והיתרים.

תפילה על הניסים רבת אתRibim מלשון כי היה ריב בין אנשים, ענין הריב הוא שיש לאחד טענות ותביעות על השני. ומה שבח יש ממה שהקב"ה ריב את ריבנו הרין אין זה שום היכר שהוא לנו איזה נצחון ביריב במלחמה, רק שהוא ריב את הריב שלנו. למשל שיש לרואין איזה יוכוח עם שמעון, ובא לו מוסיע לרואין להתווכח עם שמעון, האם זה אומר שהוא ניצח אותו? אמנם אצל הש"ת בודאי רבבות יונין ?!

כשהוא לוקח את הריב, בודאי הוא מצליח, אך עדין צריכים אנו למודע מה אומר הרוב פינוקס – אגיד לך משל למה הדבר דומה; אתה הולך ברוח, וממולך תוספת שכח יש בזה שהקב"ה רבי את הריב שלנו.

ישוון עוקרים את הדלות של בת ים ישראל כדי שלא יוכל להתנה בצעירותו, זאת מודליקין נר חנוכה על הפתוח להודות להש"ת על הצניעות שבבתי ישראל. סרבר; רק השינויים הקדומים שהויא שיבורן אף תסרב, יעלן אף 20 אלף. אז 20 כי היונים השפילינו מעד עד שהרבה אבדו את החשך ללחום עם היהונם, מרווב נתן לו 300 שקל, והוא עז אוות לנפשו; ממשיך הבירון בדרך, ופוגש את הבן

העם שמשם כך הרגישו בדברי השם ממשוואל: 'יכנעו ללבול נפשם על הגורה שלך – ומתחילה לנגענו אותו כמו לול, שייתן לו כסף!'
ולא הרחיביו עוז בפניהם לחשב שיש להםRib עמים, וכל תקותם של החברים היה
נשאלת השאלה – הוא יקפוּץ על הברון הזה או לא ???
ודאי שכן!

צא מהיושת, תפיסק ללבול כי כל זמן שאין אדם נופל לשפלות הנפש, יש לו עדין רצון לריב, אך כמשמעותו של הכתוב מילא מטרתו מובן.

ואם הוא איש כשר הוא מצפה מהסר נפשו על קידוש השם. ובפי הדבר הטעב לא היה צריך כל ריב בין ישראל ליהודים פון מה שהשופט אונטו. אבל הקב"ה יאמין את רוחם והגביה את נפשם עד שחויבשו את עצם בעיל ריבם בזיווגם. והארון יוביל לאילן ברבר הצעיר אשר ישב בבית־השכלה אונטו, בדור השני.

נש חנוכה שאדם ואיז מהאיוש ומיתחיל לריב עם עזות הגור

עדות כתוב שיש לברר בעוד אופו, כי יש אנשים שמתיחסים וכופפים את ראשם בפסיכיה 'מוני' בעבר הצעון', כי מי יכול לעמוד כנגד כוחות נוראות של רשות שפהניים בעולם טומאות נזנחא, אני וביתי עבור את זה. אך נשאר לדורות הבאים

"ספ"

הנזכר שמייאש בראת ברוברט, ביהדותה הנורווגית, שרווח באגדות גבראות איסוי וירושלים בירושלים על הקושיה המופרנסמת מדוע מדליקים שמונה נרות חנוכה והלא המשם הספר.

ציוון בגימ"ז, שופט פרשטי בא בוה הלשון "מן הנשים הגדולים המפורטים אדים מודעה בנשים הנסתורים שהם יטוד התורה כולה ואין לאדם חלק בדורות משה רבנו אחפש את ירושלים בנות" שם מודבר על העונות, ובגמ"ר פסחים ז: 'בעת ההיא משתחח, וזה לעומת זה עשו השאלקים, כי הוצר הרע מהפץ את העונות הזרות ולהחליש דעתך, אך הקב"ה יש לו נר גודל למלצוא נקודה טובה קטנה שבקטנות,

נדפס בפנטטוא. וכפי מה שआדם אוחז עצמו בעלי ריב עם היוצר הרע, כך הקב"ה רבר את ריבו, והוא לעולם ירגיז אדם יציר טוב על יציר הרע שתרוגיש תמיד שאתה בעל ריב עם היוצר הרע, לאחר שאתה בעל ריב, בא הקב"ה ומוציא ענין מוחזק ממי וענין ואביוון מגוזל. ולא להתייחס לומר שאין אנו יכולים לריב עמו כלל. (הగמרא ריזום)

שאף הטעב נעשה על ידי הבורא בלבד, אין טبع בעולם בכלל הכל נוצר מהתפעה "בדקון ולא מצאו אלא פריך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול וללא היה ומתקבל חיותו מהקדוש ברוך הוא בלבד. מי שחווש שgam הטעם משתתק בבריה ובו אלא להדליק יומם אחד נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים" (שבת כא, ב) והנוגה הרווחן עובד עבודה זורה ומאכין בשיתוף. הפni יהושע מבקש שתתבלח בשם המה הי' צרכיים את הנס של פרך השמן, הרי

טומאה הותורה ביצירוב, והיה אפשר להשתמש בשמן תמא? ונראה לי לתרץ בהזדה, שהקב"ה רצה להראות לנו שלא נחפש לעצמנו היתרים, כי אם האדם יתחל להפחס היתרים, ימצא על כל דבר חיטור. שמעתי כי הסבא צי' ל' מסלובודה ר' רונן צב פינקל, היה אוכל בפסח מדור ומיד לאכבר באכילהם היה מתחלפ. והוא היה הולך לשינו ומבקש שעיניו גונתו לפניו חצאות

היללה בכדי לקיים את כלילת האפקטום. שאלו אותו תלמידיו: בבי, מדורע הנר אוכל מרוח, הרי זה סכנה עבורה? ענה להם: אם נתחיל לחפש היתרין, אז נמצא תירוץ נוסף

מוספר על הגאון המקובל רבי יצחק אייזיק הכהן זצ"ל רבה של קוריין שהוא חרבן מאייד בקטנותו, ופעם אחת בהיותו בן שמונה שנים, שאלהו חכם ברודי שאלת זאת, והילד רהרר כמה גועים והשיב: פדי דעתי קבעו שמונת מי חנוכה שבילינו הילדים שנעדכבל יום ויום מימי החנוכה כי אנו פוסקים הלכה כבית הלולא כבית שמאית...

טייר יהודי, נסיך של נס גמור וגולי, שמננו נוכל ללמד נקודה נספת בהגחת הש"ת. טיבריה היה בטל, מאפייה בניו יורק, שבשנות המלחמה באירופה נהרו עם האחים עייניכם" ואנו נוכל להגעה ל"וראו מי ברא אלה".

הקב"ה "מקדים רפואה למכה" אמרתך את דרכך, תשב על תשובה סתומה ומזרחה זו, אבל הילך חכמי ברודי הסתכלו זה לפני זה ותמהו על תשובה סתומה ומזרחה זו, אבל הילך המשיך את דרכו, הלא במסכת שבת (דף כא) מזכירים את המחלוקת שבין בית שמאי ובית הילך בונגוע להדלקת נרות החנוכה, בית שמאי אמרים יומם ראשון מדליק השמונה מכאן ואילך פחתת והולך [בימים שני שבעה ביום שלישי ששה בימים רביעי חמשה והולך] ובית הילך אמרים יום ראשון מלך אחד, מכאן ואילך מוסיף חמשה וכן הילך כבביה ימים רביעי ארבעה ימים כבביה הלל, משום שלפי דעת שניות הילך היו מלכים ביום רביעי כבביה נרות אמרים כבביה נרות כבביה שמנת מי חנוכה יכול לכהן ביום רביעי ארבעה נרות אבל עכשו ש侃ביו שמנת מי חנוכה הרוי בכל יום יודע ומפני כל ילד לפלי מספר הנרות הדולקים כי הלכה כבביה הלל...

"ועל המלחמות"

באחר מימי חנוכה תשכ"ו הופיע הרב הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן גאב"ד פונייב' צ"ל במושב ארצישראלי של הדרים, מושב "יסודות" בנחל שורק, כדי להשתתף בשמוחת חנוכה הבית של ביה"ן המקומי, כיוון שנתקבל לשאת דברי ברכה לכבוד המאורע רגע מכם. אבל כשהשי"ת מקדים רפואה למכה ומchein את ההצלה עשר שנים קודם המעשה, וכי אין זה נס גמור? לדעתינו זהו נס יותר גדול מאשר נסתור בתוך מארuros החמיים.

הוא שאל בפליאה כאיש ממשומם: מהו שאנו מודים על הנצחותם? וכי אובי מדון אנחנו, ועל חרבנו נחיה, שמשוחים כביבול על שיזמן לנו ה' מלחמות? וכי אין מותאים יותר נשנודה על הנצחותם שביהם מגירנו את האוי?

והשיב: להזדהות על הנצחון - עדין מוקדם מדי. הלא המלחמה בימיים היתה מלחמה רוחנית בעיקורה מלוחמת קדושה נגד הטומאה, והנצחון הסופי לא היה אלא בעת שיבוא משיח צדקנו, אפס, בימות מודים אלו על עצם הדבר שאנו כל העודם שיביל בדרכיו רעונות מענייני דימא, ובסביר בין השאר את נסח הוויה שאמורים בתפילה וברכת המזון "על הנשים ועל הנفالאות ועל המלחמות" או צורתיהם של זקנים...

ניסר שככל יומם

ימי חנוכה הם ימי ימיים היתה שום היו מטוגלים לראות ולהבין את הנשים. "זמנן הזה" שבחונכה, מחותה יהיטען, אין די שהנשים מתרוחשים אילו שאנו למלדים ומושפעים מדם. כשאבו עמדו רגע מכם. אבל הבן משתמש בתפילה כלפי ה苍 (שבת בכ"ב) שבר המערבי ובנו עםדים בתפילה כלפי האב וזה מצות תפילה, אך כלפי הבןaktן לא שייכת כתע מצות תפילה. עברו הבן משמשת תפילה אביו לאפשרות של חינוך. הוא וואה וקהלת מסתכל וمبין בצדקה התפילה של מבוגר, ומושפע ממנה בעומק נשמותו. כל פולוה של דון, ובונה נדבון נסיך מבנה אישיותו של החינוך. כך מותעצבת דעתו של הקטן,

כך הוא גדל, משתנה ונכבה. והשיב: להזדהות על הנצחון מהנטה ורואה בחונכה...

ההכנה הרוחנית של החשונאים "בימים ההם" הייתה שום היו מטוגלים ומהנים. להתחנן מהנסים. כאשר מצד האדם יש את כל הקילטה וההשפה, הקב"ה מראה לו את נסיו ופלאותיו. שנשמעות בזרוגה רוחנית שwonca להבין את משמעות הנשים, להתחנן מוחם ולשנות מוחמתם את צורת ההתנהגות, אז יש ענן ותועלת בגiley הנס וחוכם לראות בחוש.

אכן, ייש המתעוררים לשאול כיצד מבניים את נסח התפילה "בימים ההם בזמנן הזה" איך בזמנן הזה בימים שאנו חיים בהם רואים נסים? כל היספורים של הנשים הם על אירועים שקרו בעבר פעם היה קרייתם יסוף וכל עם ישראל עבורי בתוך הים ביבשה נסי הכניסה לארץ ישראל והנסים שהו בבית המקדש וכו' אך מודיע רק הזרות ההם והוא נסים ואנו לא רואים בימיינו התרחשות של נסים? וכי רק לדoor המדבר או לחשומותיהם היה הזכות לאות בחוש נסי שמים, ולנו אין את הזכות זו?

יתכן שהשאלה אינה במקומה, אבל התשובה, לדעתינו אינה פשוטה כלל, ומונח בה יסוד גדול והבנה אחרת בנסיבות הנשים וימי החנוכה.

ניסים גליליים בזמנינו

אספר לכם מעשה שהיה, כפי שיטפירו בעל המעשה, הוא גור היום במוני באהר"ב, ועובד פרנסתו כרופא, אבל הוא שוקד על התורה והנו תלמיד חכם. לא כל ימי היה המספר שומר תורה ומצוות, פפני שנים הוא היה בLOSE אגאלס כhilion גמור, ועבד כופא בחרדר מין של בית חולין. באחד הימים וובאה לחדר המניינים מיחסור הכהה אשר נמצא מוצל ברחוב אחרי התקף לב קשה, הרופאים הוזעקו להצילו, ולאחר חצי שעה התיאשו מחייו, נתקו את המכונת וקבעו את מותה. הרופא מספר שלפעת הוא הבחן בtinyה בידיו של המת. בהתחלת החש שאילו עצבים שעדיין מפרכסים לאחר המוות,

אבל אה"כ הבחן בtinyה בtinyה בtinyה, והוא שאל את הכספי מעל פניו, ולתודה מהו רואה את ה"מת"? - ח'. הוא התהיל מחודש לעסוט את לבו. ה"מת" הריס את ידו וסימן לרופא להפסיק להתעסק בו. הוא שאל את הרופא: "לך קוראים חיים מאיר?" הרופא נודה לחולין שהוא "אביי", רק מסבתו הוא שמע בשם "ח'ים מאיר". והנה החולה ממשיך שואל: "אתה מניח תפילין?" והוא עונה בשלילה. החולה מצוחה: "מהיomin תחיל להניח!" ושוב שואל אותו: "אתה אוכל כשר?" וכשענה לא, חזר וצוחה "תאכל כשר!" כשיים החולה את דבריו, עצם את עניינו ונפטר בבית עולמו.

לפני שנים מספר, עשרה שנים לאחר הגירוש ההורא, מצא יהודי אחד יומן של קצין החרושים כמרגלים בזמנן מלמחמה, וכן אספו את כל הקבוצה ושלחו אותו אבנטן מטה לגורוש באוסטרליה. הם שחררו אסירים ופושעים מבתי כלא, כדי שישמשו כמלחים על אניאיה. אך יצאה האניה מהגמל באנגליה התהיל והמלחים להתעלל בקבוצת היהודים. גנבו מהם את מזודותיהם ובזו לעצם כרצונם, את הנטור השילכו באכזריות אל תוך...

לפני שנים מספר, עשרה שנים לאחר הגירוש ההורא, מצא יהודי אחד יומן של קצין ההוראה שקיבלו מהפיריר בעצמו [היטלר ימ"ש] והופקדו ללוות את האניה עד אוסטרליה בכדי להגן עליה מפני תוקפים ביריטים אפשרים".

לאחר שנוציא האניה ירד והיא חזרה לאנגליה, זיהו הגרמנים שהיא שיכת לאנגלים ופוצצו אותה. הש"ת מספק לכל אדם מספיק נסים גם "זמנן הזה", אך הקושי והעבודה שלנו הם היכולת לפתח "עין רואה ואוון שומעת" לכל המתרחש סביבנו.

